

Administrasjonens erfaringer med gjeldende planer – Sist endret 07.06.24

Planene kan lastes ned fra: <https://www.farsund.kommune.no/kommunale-planer.540257.no.html>

Kommuneplaner	Hvordan brukes planen, og hvordan fungerer den som styringsredskap?
1. Kommuneplanens samfunnsdel 2018-30 Vedtatt 2018	Planen er i bruk som styringsredskap, og det rapporteres på planen i forbindelse med budsjett og regnskap Ettersom kommuneplanens samfunnsdel gjelder fram til 2030 anbefales ikke revisjon av planen i inneværende periode

Kommuneplanens arealdel / kommunedelplaner	Hvordan fungerer planen som adm. styringsredskap?
2. Kommunedelplan for Farsund-Lista 2018-28 Vedtatt 2018, endret 2022	<p>a. Utvikling: Er planen tilstrekkelig oppdatert i forhold til forventet utvikling/nye arealbehov i perioden 2024-27?</p> <p>b. Forvaltning: Er det mangler ved planens arealbruksformål eller bestemmelser?</p> <p>a. Planen anses tilstrekkelig oppdatert for kommunestyreperioden. Egne planer for Lista fly og næringspark (LREP) og kommunedelplan for Lundevågen.</p> <p>b. Planen er ikke oppdatert i forhold til statlige føringer på følgende områder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedbygging av dyrka jord • Kulturminneplanen er ikke implementert i planen • Planen inneholder utbyggingsområder for boligområder utover det som er behovet i planperioden.
3. Kommunedelplan for Herad-Spind 2014-24 Vedtatt 2014, endret 2022	<p>a. Anses tilstrekkelig oppdatert for kommunestyreperioden.</p> <p>b. Planen er ikke oppdatert i forhold til statlige føringer om at dyrka mark ikke skal legges ut til byggeområder og nedbygges. Det er behov for en gjennomgang av planen som innebærer omdisponering av dyrka jord til byggeområder, men som enda ikke er utbygd.</p>
4. Kommunedelplan for kystsonen i Spind Vedtatt 2015, endret 2016 og 2018	<p>a. Anses tilstrekkelig oppdatert for kommunestyreperioden.</p> <p>b Byggegrense mot sjø i regulerte områder er ikke med i planen.</p>
5. Kommunedelplan for Lista fly og næringspark Vedtatt 2001	a og b: Områdereguleringsplanen for LREP erstatter i all hovedsak planen. LREP-planen ligger for tiden inne til avgjørelse av innsigelse fra Statsforvalteren v/Miljøvern avdeling og Landbruksavdeling i Kommunal- og distriktsdepartementet. Dersom planen stadfestes i departementet bør resterende areal utenfor LREP i planen inngå i kommunedelplan for Farsund-Lista.
6. Kommunedelplan for Lundevågen Vedtatt 1998, endret 1999 og 2004	<p>a. Næringsområdet i Kjellsviga må utvides. Det foreligger egne vedtak om utarbeidelse av detaljreguleringsplan som vil kunne ivareta forannevnte. Området avgrenses av vei til Skjoldnesveien og vei til RFL-anlegget</p> <p>b. Planen er ikke oppdatert i forhold til statlige føringer om at dyrka mark ikke skal legges ut til byggeområder og nedbygges. Det er behov for en gjennomgang av planen som innebærer omdisponering av dyrka jord til byggeområde, men som enda ikke er utbygd. Dette gjelder Spanslåta på sørvestsiden av Loshavnveien på Lunde.</p>
7. Kommunedelplan for Loshavn-Eikvåg Vedtatt 2006, endret 2008	<p>a. Planen omfatter ikke næringsområder og det anses ikke hensiktsmessig å tilrettelegge for næring i planen.</p> <p>b. Planen anses som tilstrekkelig oppdatert for kommunestyreperioden.</p>

8. Kommunedelplan for Sykkel Vedtatt 2015	a +b: Planen inneholder blant annet et sammenhengende gang- og sykkelveisystem i 8-tallet. For å legge til rette for gjennomføring innen rimelig tid, bør det vurderes en enklere løsning på gang- og sykkelveisystemet på denne strekningen. Det bør også vurderes om en i større grad kan benytte eksisterende nedlagt veinett der planlagte traseer ligger på dyrka mark, jf. statlige føringer om ikke nedbygging av dyrka mark. Det anses ikke nødvendig å justere planen så lenge fylkeskommunen som veieier ikke har planer om byggetiltak for myke trafikanter og heller ikke anser at eksisterende nedlagt veinett kan kompensere gang- og sykkelveinett langs fylkesvei.
--	--

Tema- og sektorplaner	Hvordan brukes planen, og hvordan fungerer den som styringsredskap?
1. Energi- og klimaplan 2009-20	All oljefyring i kommunale bygg er faset ut. Biobrensel i form av flisfyring er tatt i bruk for kommunale bygg. Miljøvennlig innkjøpsprofil for kommunal bilpark tatt i bruk. Planen er utarbeidet av de 6 Listerkommunene i et samarbeidsprosjekt for Listerregionen og er ikke planlagt revidert. Planen er utdatert og anbefales ikke videreført.
2. Næringsplan 2015-20	Planen brukes, men det er behov for revidering, særskilt innen reiseliv og kompetanse, innovasjon og entreprenørskap. Landbruk og havn bør revideres samtidig ettersom enkelte mål er fullført.
3. Boligsosial handlingsplan 2023-28	Bolig sosial handlingsplan er en tverrsektoriell plan som brukes som styringsverktøy for prioritering og innretning av tiltak. Anbefales oppstart av revisjon i planperioden.
4. Forebyggende plan barn og unge 2023-28	Planen brukes aktivt i det tverrfaglige samarbeidet om tiltak i det forebyggende arbeidet for barn og unge i helse og oppvekstsektoren. Den fungerer som et styringsredskap for prioriteringer av tiltak. Planen er oppdatert. Planen skal revideres i 2028.
5. Helse- og omsorgsplan 2017-27	Planen inkludert handlingsplan er helse og omsorg sektoren sitt styringsverktøy for oppfølging av kommuneplanen sin samfunnsdel. Det anbefales at man i løpet av planperioden har oppstart av revisjon av helse og omsorgsplan.
6. Plan for øyeblikkelig hjelp og legetjenester 2017-27	Det anbefales at man i løpet av plan perioden starter revisjon av plan for legetjenester.
7. Trafikksikkerhetsplan 2022-26	Planen brukes etter hensikten bl. annet ved prioritering av tiltak langs kommunale veier og som innspill til prioritering av fylkeskommunale veier. Anses som et viktig styringsdokument for fysisk tilrettelegging for trygg ferdsel. Planen utgår i 2026, og bør revideres i slutten av kommunestyreperioden.
8. Kulturminneplan for Farsund	Planen brukes aktivt som styringsredskap i spørsmål om arealbruk og sier hvilke kulturminner og verneområder som skal hensyntas og prioriteres. Det er ikke behov for revisjon av planen i kommunestyreperioden.
9. Kulturplan 2019-22	Planen skal revideres i 2024 og ny plan ferdigstilles i 2025.
10. Plan for idrett og fysisk aktivitet 2022-29	Planen er styrende for kommunens arbeid med idrett og fysisk aktivitet (bl.a. friluftsliv). Planen benyttes også som grunnlag for søknader om spillemidler. Planen anses tilstrekkelig oppdatert for kommunestyreperioden med unntak av prioriteringslista for spillemiddelsøknader som må oppdateres årlig.
11. Visjonsplan for teknisk sektor 2014-20	Planen brukes i begrenset grad. Det tilrettelegges attraktive bosettingstilbud med god infrastruktur, attraktive næringsområder, bevisst naturforvaltning og bevaring av kulturlandskapet samt funksjonelle sentra mv. Visjon for teknisk sektor anses ivaretatt i kommuneplan, kommuneplanens samfunnsdel og blant annet boligsosial handlingsplan. Planen anbefales ikke videreført.

12. Oppvekstplan 2023-28	<p>Planen brukes aktivt som et styringsredskap for hva oppvekstsektoren skal prioritere av prosjekter og kompetansehevingstiltak for å øke trivsel og læringsutbyttet til barn og elever. I planen er satsingsområder, mål og tiltak for barnehage og skole beskrevet, samt forventninger til ledere og ansatte i oppvekst.</p> <p>Planen er oppdatert og det er ikke behov for revisjon i kommunestyreperioden</p>
13. Barnehagebehovsplan 2021-31	<p>Planen er oppdatert og det er ikke behov for revisjon i kommunestyreperioden. Planen brukes aktivt og som et styringsverktøy i saker som omhandler barnehageutbygging og andre endringer som gjelder kapasitet i barnehagene.</p>
14. Kommunikasjonsstrategi 2021-23	<p>Planen benyttes som overordnet styringsdokument, kommunikasjonen med innbyggerne og intern kommunikasjon er styrket/bedret. Kommunikasjon og innbyggerdialog er et område i endring og et klart satsingsområde. Ser derfor behov for å revidere kommunens kommunikasjonsstrategi tidlig i perioden.</p>
15. Plan for friluftslivets ferdselsårer 2023-28	<p>Planen er vedtatt 07.09.2023 og er viktig for folkehelsen og gir velferdsgevinst for den enkelte innbygger gjennom flere leveår og økt livskvalitet. Planen anses tilstrekkelig oppdatert for kommunestyreperioden.</p>
16. Hovedplan vann	<p>Planen benyttes for utvikling av ledningsnett og vannbehandlingsanleggene i kommunen. Planen er under revisjon og sluttbehandles 2024</p>
17. Hovedplan for avløp	<p>Planen benyttes for utvikling av ledningsnett og renseanleggene i kommunen. Planen er revidert og godkjent i 2023</p>

Kommuneplanens samfunnsdel 2018-30 – Måloppnåelse 2018-24

Levekår – det gode liv i Farsund

Hovedmål: En kommune i vekst med gode levekår, trygge oppvekstvilkår, mangfold og god livskvalitet for alle	
Delmål (slik vil vi ha det):	Måloppnåelse 2018-24 Har utviklingen gått i riktig retning?
L1: Farsund er en mangfoldig og inkluderende kommune	<p>Ja, kulturenheten har utarbeidet retningslinjer slik at de som mottar støtte fra kommunen forplikter seg til å jobbe for å fremme likestilling, mangfold og inkludering, og motvirke alle former for diskriminering. I kommunen har vi etablert et tverrfaglig team for barn og unge som samarbeider om forebyggende tiltak for å legge til rette for inkludering og god folkehelse for barn og unge og deres familier.</p> <p>Helse og omsorgsplanen, inkludert handlingsplan er helse og omsorg sektoren sitt styringsverktøy for oppfølging av kommuneplanen sin samfunnsdel. Planen omhandler 9 ulike områder med tilhørende tiltak. De ulike områdene og tiltakene som fremgår i planen for å møte delmål L1 og L2 fremkommer i virksomhetsplan i Framsikt.</p>
L2: Farsund kommune har et målrettet folkehelse- og likestillingsarbeid. Innbyggerne har et verdig livsgrunnlag og opplever mestring i eget liv.	<p>Vedrørende oppfølging av delmål L2 vises til kommentarer til delmål L1 ovenfor</p> <p>Folkehelseoversikten er ny i 2023-2027. Folkehelseoversikten er lagt til grunn for arbeid med planstrategi. Dette i tråd med Folkehelseloven § 5.</p> <p>Årsrapporten for Farsund kommune 2023, side 5: "Ifølge Statistisk sentralbyrås indikatorer for kjønnslikestilling scorer Farsund kommune fortsatt lavere på noen indikatorer enn landet (2022). Samtidig kan man se en gradvis endring i positiv retning på enkelte indikatorer (Tabell 2). 2022 er nyeste tall SSB har lagt ut." https://img8.custompublish.com/getfile.php/5303533.2678.mjinqsqakqjpja/Farsund%2Bkommune%2B-%2B%C3%A5rsberetning%2B2023.pdf?return=www.farsund.kommune.no</p>
L3: Farsund er en positiv tilflytningskommune, særlig for unge mennesker og barnefamilier	<p>Farsund har hatt netto innenlands utflytting i hele perioden siden 2018, og utviklingen har gått i feil retning. Farsund har netto utpendling som indikerer at kommunen er attraktiv for bosetting. Mangelen på arbeidsplasser er sannsynligvis den viktigste årsaken til netto innenlands utflytting</p> <p>Kommunen har et godt og variert tilbud av private og kommunale boligtomter. Høygård er ferdig opparbeidet med ca. 30 boligtomter som er lagt ut for salg. Reguleringsplan boligfortetting Farsund sentrum (Nytorget) planlegges slutført i 2024. Utbygging av tidligere Kjørestad stadion er ferdig regulert og utbygger har frist til å tiltre opsjonsavtalen om utbygging innen 7.06.2025</p>
L4: I Farsund deltar barn og unge aktivt i samfunnsutviklingen	<p>Farsund ungdomsråd er aktive og medvirker i samfunnsutviklingen, men det er ikke tatt i bruk nye arenaer for medvirkning for barn og unge. Farsund ungdomsråd har bedt om at elevrådene må brukes mer aktivt i skolens planer og hverdag. Dette vil skolene fortsette å jobbe med fremover.</p> <p>Farsund ungdomsråd har medvirket til planer og som behandles i teknisk utvalg. I perioden fra 2018- d.d. har de også blitt mer involvert i saker som behandles i utvalg for levekår. Det er gitt opplæring til representanter i Farsund ungdomsråd i lokal politikk og samfunnsutvikling. Ungdomsråds koordinator gir opplæring til ungdomsrådet om ulike typer planer, vedtak, saksgang osv. når det starter hver høst. Det har også vært gjennomført nettbasert undervisning fra fylket. Tilgang på iPad har gjort arbeidet lettere for ungdommene å håndtere informasjonen (saker, planer og) de får, og som de uttaler seg om og medvirker til.</p>
L5: Farsund kommune har trygge oppvekstvilkår med et godt barnehage tilbud	<p>"Kommunebarometeret 2023: Grunnskole" plasserer Farsund kommune på 216.plass av landets 357 kommuner (Kommunal Rapport, 2023). Resultatet baserer seg på indikatorer i læringsmiljøet (trygghet, trivsel) og elevenes faglige læringsutbytte. I 2018 var kommunen på 212. plass</p>

<p>og en god skole for alle</p>	<p>Elevens faglige utvikling har ikke hatt den progresjonen vi skulle ønsket. Grunnskolepoengene for Farsund kommune var i 2022- 2023 39,3 og nasjonalt 42,4. Forskjellene mellom ungdomsskolene har blitt noe utjevnet, men grunnskolepoengene er lavest i fylket og fortsatt betydelig lavere sammenlignet med det nasjonale resultatet.</p> <p>Nasjonale prøver på 5., 8. og 9. trinn viser at det er i regning elevene har best ferdigheter. Lesing er den grunnleggende ferdigheten hvor vi er under Agder og nasjonalt snitt og hvor vi har behov for å løfte oss.</p> <p>De fleste barn og elever trives i barnehager og skoler. Det er mindre mobbing på 7. og 10.trinn i Farsund enn i Agder og nasjonalt Vi fortsetter å ha nulltoleranse for mobbing. MOT er aktive på skolene og på fritidsklubbene.</p> <p>Barnehager og skoler har fokus på holdningssskapende arbeid, tidlig innsats og forebygging. Barnehager og skoler må fortsette å jobbe for god folkehelse gjennom fysisk aktivitet i barnehager og skoler og at elevene opplever trygghet, trivsel og tilhørighet, mestring og læring mens de er i barnehagen eller på skolen. Barn i Farsund er de som på fritiden har mest skjermtid (over 4 timer i 2022) i fylket. 43 % av 17-åringene trener sjeldnere enn ukentlig og denne andelen er større enn fylket og landet. 1 av 4 barn og ungdom sier at har følt seg ganske mye eller mye plaget av ensomhet. (Tall fra Ungdata 2022)</p> <p>Plan for gode overganger barnehage, SFO og skole er i perioden utarbeidet. Skolefritidsordningen har ikke blitt løftet nok fram i denne perioden og er et område vi vil ha mer fokus på fremover.</p> <p>Samarbeid skole-hjem arbeides det med, men kan stadig forbedres.</p> <p>Det er full barnehagedekning i kommunen.</p> <p>Det er nok lærlingeplasser i barnehager og skoler.</p>
<p>L6: Farsund har et rikt kulturtilbud der alle innbyggerne har mulighet til å delta</p>	<p>Deltakelse i kultur – og idrettsliv går i positiv retning, men kan stadig forbedres. Det er svært godt tilrettelagt for idrett med varierte tilbud og mange anlegg for ulike idretter. Det er gratis for klubber å trene i kommunens idrettshaller.</p> <p>Kulturskolen har økt antall plasser, men det er fortsatt barn på venteliste. Kulturskolen har også mange gruppetilbud som favner bredt eks dans, visuell kunst, Sound of Happiness, Seniorkor- og band. Aktivitetskortet for barn og unge gir barn i lavinntektsfamilier mulighet til å delta på fritidsaktiviteter, men det er ikke nok kort til alle med behov.</p> <p>Det er tilrettelagt gode arenaer for kunst- og kulturformidling, men kommunen har pr. i dag ikke egne lokaler for utstilling av kunst. Lag og foreninger har mulighet for å søke støtte til kulturmidler til drift Kulturhuset</p> <p>Det er godt tilrettelagt for utøvelse av friluftsliv både på land og i skjærgården, men universell tilrettelegging er ikke på plass overalt.</p> <p>Frivillighetserklæringen ble vedtatt av kommunestyret i 2018, og det er satt ned et rådgivende organ for Frivilligsentralen med representanter for elderrådet, ungdomsrådet, rådet for personer med funksjonsnedsettelse, utvalg for levekår, frivillige tilknyttet Frivillighetssentralen samt representant for et frivillig lag (FLIK)</p> <p>3 av 4 ungdommer sier de er fornøyde med treffsteder. Fritidsklubbene, inkludert Flipside, er viktige møteplasser for ungdom. Dagsturhytta har blitt en suksess og er tilgjengelig for alle. Selvaag-parken i Vanse har blitt en viktig møteplass for innbyggerne, men Torvet og Byparken kan videreutvikles.</p> <p>Biblioteket er en viktig kulturell og sosial møteplass og har ulike arrangementer i dag, eksempelvis forfatterbesøk, men kan videreutvikles enda mer som møteplass. Meråpnet bibliotek er under planlegging, og vil gi innbyggerne økt tilgang til biblioteket.</p>
<p>L7: Farsund er ledende i Agder på naturforvaltning og omstilling til lavutslippssamfunnet</p>	<p>Landbruksavdelingen står for forvaltning og rådgiving innen bærekraftig bruk av naturressurser som jord og skogbruk. Disse næringene bidrar til en betydelig leveranse av biologiske produkter og binding av CO2.</p> <p>Kommunen har tilrettelagt for elbillading i alle tre tettstedene slik at bruk av fossilbrensel kan reduseres.</p>

Næringskommunen – fristende og nyskapende

Hovedmål: Et næringsliv som tilbyr fremtidsrettede og inkluderende arbeidsplasser

Delmål (slik vil vi ha det):	Måloppnåelse 2018-24 Har utviklingen gått i riktig retning?
N1: Kommunen har gode og forutsigbare rammebetingelser for videreutvikling av eksisterende og etablering av ny næringsvirksomhet	I Røssevika industriområde har en ferdigstilt 2. byggetrinn slik at det er ferdig opparbeidete næringstomter med tilhørende infrastruktur. I Farsund er det vedtatt igangsatt detaljreguleringsplanarbeid for å være i forkant av eventuelt fremtidig næringsarbeid i forbindelse med havvindprosjekter.
N2: Farsund er fylkets største jordbrukskommune, med et bærekraftig og innovativt landbruk	Avvirkning, ny planting og ungsogpleie har økt de siste to årene og det bindes på den måten mer CO2. Landbruket fortsetter sin høye produksjon.
N3: Farsund er ledende innen blå vekst	Det forventes at Baring Farsund AS etablerer seg med fiskeoppdrettsanlegg i Lindevågen industriområde i 2024. I tillegg har Lista Laks AS fått konsesjon for etablering av oppdrettsanlegg på Lista flystasjon.
N4: Farsund utvikler bærekraftige næringer basert på sine rike natur- og kulturverdier	Reiselivet har hatt en god utvikling den siste 4 års perioden, med økt belegg i alle sesonger. Det er utviklet nye produkter hos eksisterende bedrifter, og nye aktører har etablert seg.
N5: Farsund har høy kompetanse innen reiseliv-, kultur- og opplevelsesnæringen	Samlet har Farsund høy kompetanse innen reiseliv-, opplevelses og kulturnæringen med både enkeltstående overnattingsbedrifter og kjedeaktør. Farsund har den største festivalen i Lister målt i antall besøkende samt den eneste festivalen i Lister med helårsansette. Farsund har også flere av de største opplevelsesbedriftene i Lister.
N6: Farsund er anerkjent for sin ledende og omstillingsdyktige prosessindustri	Bedriftene i Farsund er etterspurte av anerkjente kompetansemiljøer, og deltar aktivt i ledende prosjekter som for eksempel CIRC (sirkulær økonomi / Industriell symbiose) i regi av anerkjente bedriftsklynger med midler fra EU. Særskilt innen sirkulær økonomi har Farsund bedrifter med høy omstillingsevne og kunnskap.
N7: Kommuneorganisasjonen er et anerkjent kompetansemiljø	Ja, sammen med samarbeidspartnere. Administrasjonen har god oversikt over eksterne fagmiljøer som benyttes ved behov for spesialisert kompetanse på hvert felt.

Kommunens organisasjon og virksomhet

Hovedmål: Et omdømme som fremmer kommunens attraktivitet og konkurransevne
--

Delmål (slik vil vi ha det):	Måloppnåelse 2018-24 Har utviklingen gått i riktig retning?
Farsund kommune setter innbyggeren og brukeren i sentrum gjennom god innbyggerdialog og brukermedvirkning	God måloppnåelse. Det er utarbeidet en egen kommunikasjonsstrategi som ivaretar delmålet og i løpet av 2024 vil det bli lansert en egen innbygger-app for å ytterligere forsterke innbyggerdialogen. Vi er i tillegg i prosess med sikte på å publisere ny internettløsning i 2025.
Kommunen har en bærekraftig økonomi som sikrer handlefrihet og dermed fremtidens velferdstjenester	Det har vært utfordringer, spesielt med økende ressursbehov innen helse- og omsorgssektoren, men samlet sett vurderes det at utviklingen har gått i riktig retning. Dette bla. ved at disposisjonsfondet har økt betydelig, fra ca 100 mill. Kroner i 2018 til ca. 175 mill. Kroner i 2024. Dette er en buffer som gjør at kommunen kan tåle uforutsette hendelser
Farsund kommune er en attraktiv arbeidsgiver med et felles verdigrunnlag og et anerkjent kompetansemiljø.	Dels utfordrende å rekruttere til enkelte stillinger med krav til kompetanse. Utarbeidet nye. Flere kompetansetiltak pågår, tilført ytterligere kompetansemidler med mulighet for kompetansehevede tiltak. Desentrale utdanningstilbud i regionen er særdeles viktig for kommunen. Flere tilbud som pågår og er under planlegging gjennom Lister kompetanse.

Kommunen har god oversikt over beredskapsmessige utfordringer, og et lavt omfang av uønskede hendelser	I perioden har det vært en god utvikling på beredskapsområdet. Det har vært økt aktivitet på kompetansetiltak, øvelser, revisjoner og planlegging. I tillegg har kommunen tatt i bruk et nytt og forbedret IKT-system på beredskapsområdet
--	--

Arealstrategier

Arealstrategier	Hvordan har strategiene blitt fulgt opp i perioden 2018-24
<ul style="list-style-type: none"> Stimulere til bærekraftig vekst i folketall og arbeidsplasser gjennom å tilrettelegge for næringsutvikling, funksjonelle sentra og tettsteder og et attraktivt og variert botilbud. 	<p>Dette har blitt gjort ved etablering av ferdig opparbeidet kommunale næringsstomter, etablering av Amfi Farsund og ferdigstillelse av både kommunale og private boligstomter.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Redusere transportbehovet gjennom samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging. 	<p>Dette skjer gjennom utarbeidelse/revisjon av kommuneplanens arealdel.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Utvikle sentrene funksjonelt og estetisk til gode møteplasser for handel og service, kultur og aktiviteter. 	<p>Farsund har fått en god møteplass med etableringen av AMFI. Vanse har utviklet gode møteplasser (Bakeren, Trunken). Borhaug har Pensjonistbua</p>
<ul style="list-style-type: none"> Videreutvikle tettstedene gjennom fortetting med kvalitet og bærekraftige løsninger slik at eldre kan bo hjemme lengst mulig 	<p>Boligfortetting i sentrumsområdene utformes gjennomgående med universell tilrettelegging.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Legge til rette for eksisterende og ny næringsvirksomhet. 	<p>I Kjellsviga er det vedtatt omreguleringsarbeide og utvidelse av reguleringsplanen for Kjellsviga for etablering av industriarbeidsplasser. Det pågår arbeid med å planavklare næringsarealene på flyplassområdet</p>
<ul style="list-style-type: none"> Utvikle gode og sammenhengende gang- /sykkel- og kollektivløsninger. 	<p>Omfatter i det vesentligste fylkeskommunale tiltak langs fylkesvei.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Fremme helse, miljø og samfunnssikkerhet og ivareta klimahensyn 	<p>Samfunnssikkerhet og beredskap vektlegges i all planleggingen. Risiko- og sårbarhetsanalyser bygger på oppdatert kunnskap og legges til grunn for plan- og byggesaksbehandlingen.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Ta vare på naturmangfoldet, landbruksressursene, kulturlandskapet og kulturmiljøet 	<p>Kommunen fortsetter sitt samarbeid med statsforvalteren om prosjekter i verneområdene, bl.a. fjerning av svartlista plantearter. Ordningen med frivillig restaurering av Utvalgt kulturlandskap på Vest – Lista forsetter og har gitt gode resultatet som er kjent ut over kommunegrensene. For å redusere omdisponeringen av dyrka jord, bør en jordvernstrategi vurderes utarbeidet som del av den overordnede kommunale planleggingen.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Sikre og videreutvikle viktig grønnstruktur og rekreasjonsområder 	<p>Sikre grønt korridorer mellom tettsteder og boligområder i arealdelen.</p>

Kommuneplanens samfunnsdel 2018-30 – Mål og strategier

Levekår – det gode liv i Farsund

Hovedmål: En kommune i vekst med gode levekår, trygge oppvekstvilkår, mangfold og god livskvalitet for alle	
Delmål (slik vil vi ha det):	Strategier (slik skal vi nå målene):
L1: Farsund er en mangfoldig og inkluderende kommune	<ol style="list-style-type: none"> 1. Forebygge utenforskap gjennom aktiv inkludering og innbyggermedvirkning 2. Sikre god tverrfaglig innsats for bedre folkehelse og likestilling 3. Tilrettelegge for høyest mulig deltakelse i arbeidslivet 4. Sikre god fysisk tilrettelegging for alle 5. Legge til rette for gode og varierte botilbud
L2: Farsund kommune har et målrettet folkehelse- og likestillingsarbeid. Innbyggerne har et verdig livsgrunnlag og opplever mestring i eget liv.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Fremme egenmestring – aktivt bygge opp om det enkeltes menneskets ressurser og muligheter til egenomsorg 2. Utvikle en bevisst sosial boligpolitikk 3. Redusere levekårsutfordringer 4. Satse på innovasjon og velferdsteknologi 5. Tilrettelegge gode aktivitetstilbud og møteplasser der eldre kan medvirke og være en ressurs
L3: Farsund er en positiv tilflytningskommune, særlig for unge mennesker og barnefamilier	<ol style="list-style-type: none"> 1. Samarbeide om god tilgjengelighet (vei, kollektivtransport og digitalt) 2. Samarbeide om trygghet i hverdagen (sykehustilbud, politi mm) 3. Bidra til gode utdanningstilbud også ut over videregående skole 4. Utvikle kommunens sentra – med grønne lommer, gode møteplasser, handel og kulturtilbud, fritidstilbud tilrettelagt for miljøvennlig transport 5. Tilrettelegge for bærekraftige løsninger i areal- og boligplanleggingen 6. Bruke natur og kulturverdier som grunnlag for utvikling av attraksjoner for fastboende og besøkende 7. Tilrettelegge attraktive tomte- og boligtilbud basert på kommunens fortrinn
L4: I Farsund deltar barn og unge aktivt i samfunnsutviklingen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Videreutvikle ungdomsrådets rolle 2. Ta i bruk nye arenaer for medvirkning 3. Fremme engasjement gjennom opplæring i lokal politikk og samfunnsutvikling
L5: Farsund kommune har trygge oppvekstvilkår med et godt barnehagetilbud og en god skole for alle	<p>Strategier som bearbeides i ny oppvekstplan (skole og barnehage)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Skape et godt læringsmiljø 2. Lære grunnleggende ferdigheter 3. Utvikle god skole- og barnehageledelse 4. Fremme folkehelse <p>Øvrige strategier:</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Fremme 0-toleranse for mobbing herunder skjult og digital mobbing 6. Sikre trygge ferdsel for barn og unge 7. Sikre full barnehagedekning 8. Bidra til rusforebyggende arbeid (MOT mv) 9. Styrke holdningsskapende arbeid i hele samfunnet 10. Prioritere tidlig innsats gjennom forebygging 11. Motvirke frafall i skole gjennom gode overganger, tidlig innsats og bedre tverrfaglig samarbeid 12. Styrke kvaliteten og innholdet i SFO 13. Styrke dialogen og forventningsavklaringene mellom skole og hjem 14. Sikre tilgang på nok lærlingeplasser
L6: Farsund har et rikt kulturtilbud der alle innbyggerne har mulighet til å delta	<ol style="list-style-type: none"> 1. Fremme deltakelse i kultur- og idrettsliv. 2. Tilrettelegge gode arenaer for kunst- og kulturformidling 3. Tilrettelegge gode og varierte muligheter for utøvelse av idrett og friluftsliv 4. Utarbeide en handlingsplan for stimulering til frivillig arbeid 5. Bidra til godt samarbeid og tilrettelegging av gode sosiale møteplasser
L7: Farsund er ledende i Agder på naturforvaltning og omstilling til lavutslippssamfunnet	<ol style="list-style-type: none"> 1. Legge vekt på bærekraftige løsninger og synliggjøre miljøkonsekvenser i alle sammenhenger 2. Samarbeide med regionen og fylket om omstilling til lavutslippssamfunnet 3. Arbeide kunnskapsbasert for høy omstillingsevne i befolkning og næringsliv

Næringskommunen – fristende og nyskapende

Hovedmål: Et næringsliv som tilbyr fremtidsrettede og inkluderende arbeidsplasser	
Delmål (slik vil vi ha det):	Strategier (slik skal vi nå målene):
N1: Kommunen har gode og forutsigbare rammebetingelser for videreutvikling av eksisterende og etablering av ny næringsvirksomhet	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sikre en oppdatert og fremtidsrettet næringsplan, planavklarte næringsarealer og byggeklare næringsstomter 2. Ha høy kompetanse og evne til å nyttiggjøre virkemiddelapparatet 3. Sikre god infrastruktur på land og sjø (farled) 4. Videreutvikle konkurransedyktige havner med effektiv havnedrift 5. Støtte opp under arbeidet for en operativ lufthavn 6. Tilrettelegge for en attraktiv bokommune 7. Videreutvikle en utadrettet og fremoverlent kommuneorganisasjon 8. Legge til rette for omstilling og nyetableringer i bysentrum
N2: Farsund er fylkets største jordbrukskommune, med et bærekraftig og innovativt landbruk	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sikre en bærekraftig forvaltning av dyrka mark 2. Utnytte landets gunstigste klima for allsidig skogproduksjon 3. Markedsføre kommunens posisjon som fylkets største jordbrukskommune 4. Tilrettelegge for bruk av kulturlandskapet som ressurs for opplevelse, reiseliv og landbruk 5. Stimulere til produksjon og bruk av kortreist mat 6. Profilering og aktiv søking etter nye etableringer
N3: Farsund er ledende innen blå vekst	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sikre en bærekraftig forvaltning av sjøområdene 2. Tilrettelegge for videreutvikling av eksisterende virksomheter og etableringer innenfor akvakultur både på land og i sjø 3. Tilrettelegge for et tett samarbeid med utdanningsinstitusjoner
N4: Farsund utvikler bærekraftige næringer basert på sine rike natur- og kulturverdier	<ol style="list-style-type: none"> 1. En god dialog med regional og nasjonal forvaltning om sambruk av verneområdene 2. Samarbeide med ulike næringer om opplevelsesbaserte reiselivsprodukter 3. Samarbeide om felles regionale besøksstrategier som skal gi best mulig opplevelser i kommune og region
N5: Farsund har høy kompetanse innen reiseliv-, kultur- og opplevelsesnæringen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Videreutvikle samarbeidet med institusjoner med kompetanse innen våre særegne kultur- og naturhistorie 2. Tilrettelegge for et tett samarbeid med utdanningsinstitusjoner
N6: Farsund er anerkjent for sin ledende og omstillingsdyktige prosessindustri	<ol style="list-style-type: none"> 1. Profilere og løfte fram kompetansemiljøene innenfor kraftforedlende industri 2. Tilrettelegge for gode og tilpassede utdanningsmiljøer 3. Øke innbyggerens kunnskap om de lokale kompetansemiljøene
N7: Kommuneorganisasjonen er et anerkjent kompetansemiljø	<ol style="list-style-type: none"> 1. Videreutvikle gode fagmiljøer 2. Styrke endringskompetanse og brukervennlighet 3. Fortelle de gode historiene

Kommunens organisasjon og virksomhet

Hovedmål: Et omdømme som fremmer kommunens attraktivitet og konkurranseevne	
Delmål (slik vil vi ha det):	Strategier (slik skal vi nå målene):
Farsund kommune setter innbyggeren og brukeren i sentrum gjennom god innbyggerdialog og brukermedvirkning	<ul style="list-style-type: none"> • Ta bedre i bruk innbyggerens kompetanse og ressurser • Ta i bruk nye kommunikasjonsarenaer og kommunikasjonsverktøy • Tydelig formidling og klart språk
Kommunen har en bærekraftig økonomi som sikrer handlefrihet og dermed fremtidens velferdstjenester	<ul style="list-style-type: none"> • Sikre tydelige sammenhenger mellom styringsdokumentene for å gi grunnlag for langsiktig perspektiv i arbeidet med kommuneplaner, økonomiplaner og årsbudsjettene. • Videreutvikle styringssystemene og analyseverktøyene for å sikre god ressursbruk i forhold til behov på kort og lang sikt. • Styrke inntektsgrunnlaget gjennom å legge til rette for vekst og verdiskapning samt god formuesforvaltning.

<p>Farsund kommune er en attraktiv arbeidsgiver med et felles verdigrunnlag og et anerkjent kompetansemiljø.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Prioritere systematisk lederutvikling og felles lederkriterier for å sikre tjenester av god kvalitet. • Økt innsats for å fremme heltidskultur med mål om økt likestilling og bedre folkehelse. • Revidere virksomhetens etiske retningslinjer for å synliggjøre organisasjonens verdigrunnlag. • Videreutvikle organisasjonens endringskompetanse
<p>Kommunen har god oversikt over beredskapsmessige utfordringer, og et lavt omfang av uønskede hendelser</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Prioritere forebygging på alle nivåer i organisasjonen • Sikre oppdaterte beredskapsplaner, risikoanalyser og beredskapsrutiner • Implementere god kompetanse innenfor beredskap på alle nivåer i organisasjonen. • Etablere gode samarbeidsarenaer både internt og eksternt